

Zadania* do rozwiązania. Seria na marzec 2007

1. Niech p będzie liczbą pierwszą, natomiast k liczbą naturalną. Uzasadnić, iż $1^k + 2^k + \dots + p^k \equiv -1 \pmod{p}$, o ile $p - 1$ dzieli k ; oraz $1^k + 2^k + \dots + p^k \equiv 0 \pmod{p}$, o ile $p - 1$ nie dzieli k .
2. Niech $k \geq 2$ i niech $a_1, a_2, \dots, a_k$ będą parami względnie pierwszymi liczbami naturalnymi. Przyjmujemy $c = (k - 1)a_1 a_2 \dots a_k - b_1 - b_2 - \dots - b_k$, gdzie $b_i = a_1 a_2 \dots a_k / a_i$ dla $i = 1, 2, \dots, k$. Uzasadnić, iż dla dowolnej liczby naturalnej n tylko jedna z liczb, n bądź $c - n$, może być przedstawiona w postaci sumy $d_1 b_1 + d_2 b_2 + \dots + d_k b_k$, dla pewnych nieujemnych liczb całkowitych $d_1, d_2, \dots, d_k$.
3. Rozważmy wielomian $p(x) = x^n + a_{n-1}x^{n-1} + \dots + a_1x + a_0$, który ma n różnych ujemnych pierwiastków rzeczywistych, gdzie $n \geq 2$. Pokazać, iż $a_1(a_{n-1} + \dots + a_1 + a_0 + 1) > 2n^2 a_0$.
4. Niech k, n i r będą liczbami naturalnymi takimi, że $k^r < n < (k + 1)^r$. Uzasadnić, iż liczba $\sqrt[r]{n}$ jest niewymierna.
5. Wyznaczyć wszystkie takie funkcje ciągłe $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, że dla dowolnych liczb rzeczywistych x, y zachodzi równość: $(f(x)f(y))^2 = f(x - y)f(x + y)$.
6. Niech a, b i c oznaczają długości boków trójkąta, natomiast niech α, β i γ oznaczają odpowiednie kąty. Pokazać nierówność

$$\frac{9}{a + b + c} \leq \frac{b + c}{a^2} \cos \alpha + \frac{c + a}{b^2} \cos \beta + \frac{a + b}{c^2} \cos \gamma.$$

7. W trójkąt równoramienny ABC taki, iż $AB = AC$, wpisano okrąg S . Okrąg S jest styczny do boków BC, AB i AC odpowiednio w punktach D, E i F . Niech G będzie punktem przecięcia (różnym od E) okręgu S i prostej CE , natomiast H punktem przecięcia prostych FG i BC . Pokazać, że H jest środkiem odcinka CD .
8. Rozważmy czworokąt dwuśrodkowy $ABCD$, tzn. w który można wpisać okrąg i na którym można opisać okrąg. Niech E, F, G i H będą punktami styczności okręgu wpisanego z bokami odpowiednio AB, BC, CD i DA . Pokazać, że proste EG i FH są prostopadłe.
9. Dwa trójkąty ABC i DEF leżą na płaszczyźnie w taki sposób, iż A jest środkiem boku EF trójkąta DEF i D jest środkiem boku BC trójkąta ABC oraz prosta EF jest dwusieczną kąta $\angle CAB$ trójkąta ABC i prosta CB jest dwusieczną kąta $\angle EDF$ trójkąta DEF . Pokazać, że $AB + AC = DE + DF$.
10. Niech punkty D, E i F będą środkami boków odpowiednio AB, BC i CA trójkąta ABC . Pokazać, że okrąg przechodzący przez punkty D, E i F jest styczny do okręgu wpisanego w trójkąt ABC i jednocześnie styczny do wszystkich okręgów dopisanych do trójkąta ABC .
11. Kolorujemy każdy z punktów (3-wymiarowej) przestrzeni albo na niebiesko albo na zielono w dowolny sposób. Załóżmy, że każdy kwadrat jednostkowy ma co najmniej jeden wierzchołek zielony. Uzasadnić, iż istnieje kwadrat jednostkowy z co najmniej trzema wierzchołkami zielonymi.
12. Spotkały się trzy grupy osób, z których każda liczy $n \geq 1$ osób. Wiadomo, że każda osoba z dowolnej grupy zna co najmniej $n + 1$ osób spośród $2n$ osób z grup do których sama nie należy. Pokazać, iż znajdują się trzy osoby, każda z innej grupy, znające się wzajemnie.